Հավելված
ՀՀ կառավարության 2011 թ.
սեպտեմբերի 29-ի նիստի N 38
արձանագրային որոշման

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը հայ ժողովրդի մշակույթի անբաժանելի մասն են: Սոցիալական գործոնների ընդհանուր համակարգում դրանք հասարակության կողմից օգտագործվում են մարդու հոգևոր և ֆիզիկական բազմակողմանի զարգացման, առողջության ամրապնդման, հիվանդությունների կանխարգելման, առողջ ապրելակերպի ձևավորման, բնակչության հանգստի ակտիվ կազմակերպման գործընթացում:

Սոցիալ-տնտեսական իրավիճակով պայմանավորված՝ բնակչության շրջանում նկատվում է ֆիզիկական զարգացման և պատրաստականության, կյանքի տևողության ցուցանիշների անկում: Դրան զուգահեռ ավելանում են հիվանդությունների, հաշմանդամության ցուցանիշները: Նշվածը վկայում է, որ առկա են համալիր հիմնախնդիրներ, որոնց շարքում նաև՝ լուծման կարիք ունեցող ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի խնդիրները:

Արդյունավետ չի գործում ըստ բնակության վայրի իրականացվող ֆիզկուլտուրային-առողջարարական ավանդական համակարգը, կրճատվել են ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման համար նախատեսվող ֆինանսական միջոցների ծավալները, նվազել է ոլորտի մասնագետների թիվը: Լուրջ խնդիրներ են առաջացել մարզական կառույցների շինարարության, շահագործման և վերանորոգման գործընթացում:

Ծրագրում նախանշված են հիմնական գերակայությունները, կոնկրետ միջոցառումներն ու դրանց կատարման ժամկետները, իրագործման ուղիներն ու ակնկալվող արդյունքները, ֆինանսավորման աղբյուրն ու չափը:

2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը յուրատեսակ միջոց են առողջության պահպանման և ամրապնդման համար, որոնք խթանում են համընդհանուր մարդկային արժեքների համակարգի ձևավորման և անհատի բարոյա-կամային որակների զարգացումը: Նշվածը իրականացնելու համար անհրաժեշտ է համակցված միջոցառումների համակարգ, որը պայմաններ կստեղծի մարդկանց մեջ ֆիզիկական կուլտուրայի արմատավորման և բնակչության առողջության մակարդակի բարձրացման համար:

2. Ծրագիրը նախատեսված է ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում պետական քաղաքականության իրականացման համար:

3. ԾՐԱԳՐԻ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3. Բնակչության ֆիզիկական զարգացումը և ֆիզիկական պատրաստականությունը, որոնք ներառում են դպրոցականների, սովորողների, զինծառայողների ֆիզիկական պատրաստականությունը, ըստ բնակության վայրի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացումը, հաշմանդամների ֆիզիկական և հոգևոր վերականգնումը:

4. Սպորտի զարգացումը, որը ներառում է մանկապատանեկան սպորտը և մարզական հերթափոխի պատրաստումը, ինչպես նաև ազգային ավանդական մարզաձևերի զարգացումը և տարածումը, այդ թվում նաև հաշմանդամային սպորտը:

5. Բարձրագույն նվաճումների սպորտը: Օլիմպիական գաղափարների տարածումը: Դոպինգի դեմ պայքարի հսկողության ուժեղացումը:

6. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի նյութատեխնիկական բազայի ցանցի զարգացումն ու ամրապնդումը, ինչպես նաև բուժսպասարկման կատարելագործումը:

4. ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

7. Ծրագրի նպատակը սոցիալ-տնտեսական նոր պայմաններում Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության, «Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասին», «Մանկապատանեկան սպորտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների հիմնադրույթների համաձայն հանրապետությունում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացումը և նրա արդյունավետ գործունեության համար պայմանների ստեղծումն է 2012 թվականի ընթացքում:

8. Ծրագրի խնդիրներն են՝

1) ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման սոցիալական առաջնայնության ապահովման համար իրավական և տնտեսական մեխանիզմի մշակումը և իրագործումը.

2) բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության համակարգի արդյունավետ գործունեության բարձրացման և զարգացման համար պայմանների ստեղծումը.

3) բնակչության առողջացման, ֆիզիկական զարգացման և ֆիզիկական պատրաստականության մակարդակի բարձրացումը.

4) օլիմպիական և պարաօլիմպիական խաղերին, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններին և այլ խոշոր միջազգային մրցաշարերին մասնակցելու համար մարզիկների և մարզաձևերի ազգային հավաքական թիմերի արդյունավետ նախապատրաստման ապահովումը.

5) կադրերի պատրաստման համակարգի կատարելագործումը և ֆիզիկական կուլտուրայի ու սպորտի նյութա-տեխնիկական բազայի զարգացումը.

6) ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում միջազգային կապերի ընդլայնումը.

7) ոլորտի գործունեության և զարգացման կառավարման համակարգի կատարելագործումը:

5. ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

9. Ակնկալվող արդյունքներն են՝

1) ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի նկատմամբ բնակչության վերաբերմունքի ձևավորումը,

2) բնակչության առողջության ամրապնդումը, անհատի ներդաշնակ զարգացումը, աշխատունակության բարձրացումը և երկարակեցության ապահովումը,

3) բարձրակարգ մարզիկների պատրաստումը, միջազգային մրցասպարեզներում Հայաստանի Հանրապետության հավաքական թիմերի և մարզիկների մասնակցության ապահովումը, ինչպես նաև օլիմպիական և պարաօլիմպիական խաղերում, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններում հայ մարզիկների կողմից բարձր նվաճումների հասնելը,

4) հայրենիքի պաշտպանությանը պատրաստ երիտասարդության ֆիզիկական պատրաստականության ապահովումը:

10. Ծրագիրը նախատեսում է ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման միջոցառումների ու գործունեության հիմնական ուղիները:

6. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ

11. Ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեն է:

7. ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

12. 2012 թվականին իրականացվող միջոցառումներն են՝

N	Ծրագրի և միջոցառման անվանումը	Նպատակը և ակնկալվող արդյունքը	Հիմնախնդիրները	Ժամկետը	Ֆինանսավոր-ման չափը	Ֆինանսավոր-ման աղբյուրը
1.	***«ՀՀ մարզերում և ԼՂՀ-ում հանրապետական մարզական փառատոնի անցկացում».*** 1. ՀՀ մարզերում և ԼՂՀ-ում ֆիզիկական ակտիվության և առողջության օրերի անցկացում:	Աշխատունակության բարձրացում, հնարավորությունների ընձեռում՝ մասնակցելու մարդու ֆիզիկական վիճակի և մարզական արդյունքների բարելավմանը:	Անհատի ներդաշնակ զարգացում	3-րդ եռամսյակ	6960.0	ՀՀ պետական բյուջե
2.	***««Լավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի անցկացում».*** 1. ՀՀ Նախագահի մրցանակի համար «Լավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի անցկացում:	Բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի կազմակերպում, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի միջոցով ընտանեկան կապերի ամրապնդում և առողջ կենսակերպի արմատավորում, անհատի բազմակողմանի ու ներդաշնակ զարգացման, բնակչության առողջության ամրապնդման, առողջ ապրելակերպի ձևավորման գործում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի դերի բարձրացում:	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում	2-րդ և 3-րդ եռամսյակ	69000.0	ՀՀ պետական բյուջե
3	«***Մանկապատանեկան սպորտի մասսայականացման միջոցառումների իրականացում***». 1. Մանկապատանեկան սպորտի մասսայականացում:	Ծրագիրը հասարակության զարգացումն իրականացնում է՝ ներկայացնելով մանկապատանեկան սպորտի գաղափարը և ընդգրկելով բոլոր էթնիկ, սոցիալական և սեռային խմբերին: Ծրագիրը նախատեսված է տարբեր մակարդակների համար՝ անհատական, համայնքային,	Առողջ ապրելակերպի արմատավորում դպրոցահասակ երեխաների շրջանում, նրանց լայնորեն ընդգրկում ֆիզկուլտուրայի և սպորտի	2-րդ եռամսյակ	8000.0	ՀՀ պետական բյուջե

		պետական և տարածաշրջանային, ինչը ենթադրում է մասսայական սպորտի, մարզաձևերի խմբերում մանկապատանեկան սպորտի մասսայական միջոցառումների անցկացում հանրապետության տարբեր տարածաշրջաններում և համայնքներում: Միջոցառումներում ներգրավված դպրոցականների և դպրոցների թվաքանակի աճ: Ֆիզիկական վարժություններով մշտապես զբաղվելու, առողջ ապրելակերպի գաղափարի զարգացում և տարածում, սեռային հավասարության խթանում, մարմնակրթական հետագա գործունեության զարգացում և իրագործում:	աշխատանքներում:			
4	***«Եվրախորհրդի սպորտի մասին համաձայնագրին անդամակցում».*** 1. Եվրախորհրդի սպորտի մասին ընդլայնված մասնակի համաձայնագրին անդամակցելու անդամավճար:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության միջոցով իրականացվող ծրագրերով նախատեսված արդյունքների ապահովմանը նպաստում:	Ինտեգրում եվրոպական պետությունների ընտանիքին:	1-ին եռամսյակ	3586.1	ՀՀ պետական բյուջե
5	***«Հաշմանդամային սպորտին առնչվող ծառայություններ».*** 1. պետական աջակցություն հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական կազմակերպություններին՝	Հաշմանդամների տարբեր խմբերի շրջանում ֆիզկուլտուրային-առողջարարական աշխատանքների համադասում, առողջության	Հաշմանդամների ինտեգրում հասարակությանը:	Տարվա ընթացքում	9000.0	ՀՀ պետական բյուջե

	«ՀՀ ազգային պարալիմպիկ կոմիտե» ՀԿ, «Հայաստանի կույրերի կոմիտե» ՀԿ, «Խուլերի հայկական սպորտային կոմիտե» ՀԿ, «Հայկական հատուկ օլիմպիադաներ» ՀԿ:	ամրապնդում, նախորդ տարիների համեմատությամբ մարզական ցուցանիշների աճ, հաշմանդամների միջազգային կազմակերպությունների կողմից անցկացվող աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություն–ներում գրված տեղերի և վաստակած մեդալների աճ:				
6	***«ՀՀ առաջնություններին և միջազգային միջոցառումներին մասնակցության ապահովման համար մարզիկների նախապատրաստում և առաջնությունների անցկացում».*** 1. մարզաձևի զարգացման նպատակով պետական աջակցություն ՀՀ մարզական ֆեդերացիաներին:	ՀՀ առաջնությունների անցկացման ապահովում: Համաշխարհային պատանեկան օլիմպիական խաղերին, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններին ու վարկանիշային միջազգային մրցաշարերին լավագույն ձևով նախապատրաստվելու նպատակով ուսումնամարզ–ական հավաքների կազմակերպում: Աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններում մրցանակային տեղեր գրավելով՝ ՀՀ մարզական հեղինակության բարձրացման ապահովում: ՀՀ առաջնությունների քանակի ավելացում, օլիմպիական խաղերին, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններին, վարկանիշային միջազգային մրցաշարերին լավագույն ձևով մասնակցելու նպատակով	Նշված ծրագրի իրականացումը կնպաստի օլիմպիական խաղերում, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնությունն–ե–րում մրցանակային տեղեր գրավելուն և Հայաստանի մարզական միջազգային հեղինակության բարձրացմանը:	Տարվա ընթացքում	884967.2	ՀՀ պետական բյուջե

		ուսումնամարզական հավաքների քանակի ավելացում, միջազգային տարբեր պաշտոնական և ոչ պաշտոնական մրցաշարերին մասնակցության ավելացում:				
7	***«Միջազգային մարզական միջոցառումների հաղթողների և մրցանակակիրների դրամական մրցանակների հանձնում».*** 1. օլիմպիական խաղերում, աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններում և համալիր միջազգային մրցաշարերում հաղթողների և մրցանակակիրների դրամական պարգևների վճարում:	Օլիմպիական խաղերում, աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններում և համալիր միջազգային մրցաշարերում հաղթողների և մրցանակակիրների սոցիալական պայմանների բարելավում: Մարզիկների մարզական արդյունքների և սոցիալական պայմանների բարելավում:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի միջազգային մրցումներին մասնակցության արդյունքների բարելավմանը:	Դեկտեմբեր	50000.0	ՀՀ պետական բյուջե
8	***«ՀՀ հավաքական թիմերին մարզահագուստով և մարզահանդերձանքով ապահովում»*** 1.ՀՀ հավաքական թիմերին մարզահագուստով և մարզահանդերձանքով ապահովում:	Նոր, ժամանակակից մարզահագուստով և մարզահանդերձանքով ապահովում, մարզման գործընթացի արդյունավետության բարձրացում, որն էլ կնպաստի մրցումների ժամանակ ՀՀ հավաքական թիմերի լավագույն մարզական արդյունքների ցուցաբերելուն:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի հանրապետության հավաքական թիմերը մարզահագուստով և մարզահանդերձանքով ապահովելուն:	Տարվա ընթացքում	38000.0	ՀՀ պետական բյուջե
9	***«Հավաքական թիմերի ավագ մարզիչների վարձատրության և աշխարհի չեմպիոններին թոշակի հատկացում»*** 1.ՀՀ հավաքական թիմերի ավագ մարզիչների վարձատրության և աշխարհի 21 չեմպիոնների	ՀՀ հավաքական թիմերի ավագ մարզիչների և աշխարհի 21 չեմպիոնների սոցիալական պայմանների բարելավում: Մարզիկների մարզական արդյունքների և սոցիալական պայմանների բարելավում:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի ՀՀ հավաքական թիմերի սոցալական պայմանների	Տարվա ընթացքում	26229.6	ՀՀ պետական բյուջե

	թոշակի հատկացման նպատակով պետական աջակցության ապահովում:		բարելավմանը:			
10	***«Օլիմպիական խաղերում, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններում, բարձր արդյունքների հասած ՀՀ հավաքական թիմերի մարզիկներին և նրանց մարզիչներին ՀՀ Նախագահի անվանական թոշակի հատկացում».*** 1.Օլիմպիական խաղերին, աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններին, միջազգային մրցումներին (այդ թվում՝ վարկանիշային) ՀՀ հավաքական թիմերի կազմում ընդգրկված մրցանակային տեղեր զբաղեցրած մարզիկներին, նրանց անձնական մարզիչներին և հավաքական թիմերի մարզիչներին յուրաքանչյուր ամիս ՀՀ նախագահի անվանական թոշակի հատկացում:	Օլիմպիական խաղերում, աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններում, միջազգային մրցումներում մրցանակային տեղերի նվաճում, անձնական արդյունքների բարելավում: Օլիմպիական խաղերի մասնակցության համար վարկանիշների ձեռքբերում, աշխարհի, Եվրոպայի և ՀՀ ռեկորդների բարելավում:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի մարզիչների և մարզիկների սոցիալական պայմանների բարելավմանը:	Տարվա ընթացքում	150000.0	ՀՀ պետական բյուջե
11	***«Հայաստանի Հանրապետության մանկապատանեկան մարզադպրոցներին, մարզածևերի ազգային ֆեդերացիաներին և այլ մարզական հասարակական կազմակերպություններին գույքով ապահովում».*** 1 Արտադպրոցական ուսուցման և հավաքական թիմերի	Մարզիկների համար ստեղծել լավագույն պայմաններ ուսումնամարզական հավաքները, ՀՀ առաջնությունները և միջազային տարբեր մրցումները բարձր մակարդակով անցկացնելու համար: Մարզական բարձր արդյունքների ցուցաբերում:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության մարզադահլիճները ժամանակակից մարզագույքով և հանդերձանքով ապահովմանը:	Տարվա ընթացքում	50000.0	ՀՀ պետական բյուջե

	ուսումնամարզական գործընթացի բարելավման նպատակով մարզադահլիճներին անհրաշտ մարզագույքով ապահովում:					
12	***«Սպորտային բժշկության և հակադոպինգային հսկողության ծառայություններ».*** 1. ՀՀ հավաքական թիմերի անդամների գիտամեթոդական բժշկական և հակադոպինգային ուսումնասիրությունների ուղղությամբ տարվող աշխատանքների բարելավում:	Մարզիկների ուսումնամարզական գործընթացի և հակադոպինգային ուսումնասիրությունների ուղղությամբ տարվող աշխատանքների բարելավում:	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի մասնագիտական խորը գիտական հետազոտություն–ներ անցկացնելուն՝ մարզիկների ֆունկցիոնալ հնարավորություն–ների հայտնաբերման համար:	Տարվա ընթացքում	72467.6	ՀՀ պետական բյուջե
13	***«Հակադոպինգային համաշխարհային գործակալությանը անդամակցում».*** 1. Հակադոպինգային համաշխարհային գործակալությանը անդամակցելու անդամավճարի մուծում:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության միջոցով իրականացվող ծրագրերով նախատեսված արդյունքների ապահովմանը նպաստում:	Դոպինգի դեմ պայքարի հսկողության ուժեղացում	1-ին եռամսյակ	2767.3	ՀՀ պետական բյուջե
14	«***Նախազորակոչային և զորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական ռազմամարզական խաղերի անցկացում»*** 1. Նախազորակոչային և զորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական	Նախազորակոչային և զորակոչային տարիքի երիտասարդների կենցաղում ֆիզկուլտուրայի և սպորտի ներդրում, Հայաստանի Հանրապետության ազգային բանակում ծառայելու համար ֆիզիկապես կոփված երիտասարդների դաստիարակում, նրանց		4-րդ եռամսյակ	7000.0	ՀՀ պետական բյուջե

	ռազմամարզական խաղերի անցկացում:	ֆիզիկական ունակությունների մոնիտորինգի անցկացում: Ծրագրում ընդգրկված է 7 մարզաձև: Մասնակից թիմերի, նախազորակոչային և զորակոչային տարիքի երիտասարդների թվաքանակի և նրանց ֆիզիկական պատրաստականության աճ: Վերոնշյալ ցուցանիշների վերլուծություն:				
15	«***2012 թվականի Լոնդոնի 30-րդ Օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում».*** 1. 2012թ. Լոնդոնի 30-րդ Օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում:	Հայաստանի մարզիկների մասնակցություն օլիմպիական խաղերին: 2012 թվականին Լոնդոնում կայանալիք 30-րդ օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզիկների մասնակցության ապահովում: Օլիմպիական գաղափարների տարածում: Օլիմպիական խաղերում մարզական արդյունքների բարելավում: Օլիմպիական խաղերում մրցանակային տեղերի նվաճում:	Օլիմպիական գաղափարի տարածում:	1-ին և 2-րդ եռամսյակ	90000.0	ՀՀ պետական բյուջե
16	***«2012 թվականի Ինսբրուկի առաջին ձմեռային պատանեկան օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում»***. 1. 2012թ. Ինսբրուկում կայանալիք առաջին ձմեռային պատանեկան օլիմպիական խաղերին	Հայաստանի մարզիկների մասնակցության ապահովում աշխարհի պատանեկան ձմեռային խաղերին: Օլիմպիական գաղափարների տարածում և մրցակցական փորձի ձեռքբերում: Եվրոպայի և աշխարհի առաջնություններին մասնակից	Ծրագրի իրականացումը կնպաստի օլիմպիական գաղափարի տարածմանը, հեռանկարային մարզիկների բացահայտմանը,	1-ին եռամսյակ	32559.4	ՀՀ պետական բյուջե

	Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում:	Հայաստանի Հանրապետության հավաքական թիմերի համալրում: 2014 թ. Սոչիում կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերին մասնակցող Հայաստանի Հանրապետության հավաքական թիմի բարձրակարգ խոստումնալից մարզիկներով համալրում:	ՀՀ հավաքական թիմի համալրմանը:			